

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Lars Nordraak
Øivind Tangen
Vestsidevegen
2860
HOV

Vår dato: **28 JAN 2009**
Vår ref.: NVE 200700618-17 kti/thse
Arkiv: 312 /012.EC
Deres dato: 24.11.2008
Deres ref.:

Saksbehandler:
Tale Helen Seldal
22959451

4464 5664
Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Lars Nordraak og Øivind Tangen – Klage på vilkår for bygging av Bråtåelva kraftverk i Søndre Land kommune, Oppland – NVEs avgjørelse

NVE mener at kravet til minstevannføring kan endres grunnet nye opplysninger om at et flomras i tiltaksområdet har ødelagt de tidligere dokumenterte forekomstene av rødlistede fuktighetskrevende lavararter. Ny konsesjon vil oppfylle kravene i § 25 ved at fordelene med å endre kravet til minstevannføring til 20 l/s hele året er større enn ulempene for allmenne og private interesser. NVE gir i medhold av vannressursloven § 8 Lars Nordraak og Øivind Tangen ny konsesjon med krav til minstevannføring på 20 l/s hele året.

Vi viser til Deres brev av 11.10.2008 om søknad om utsetting av klagefrist og til Deres klage av 24.11.2008 på konsesjonsvilkår, med vedlagte bilder av rasområdet og referat fra feltundersøkelse. Vi viser også til e-post fra feltbiolog den 25.11.2008 og fylkesmannens høringsuttalelse på klagen av 16.1.2009. Vi viser til slutt til vassdragskonsesjonen av 15.9.2008.

Bakgrunn

Lars Nordraak og Øivind Tangen (heretter kalt konsesjonær) fikk den 15.9.2008 konsesjon til å bygge ut Bråtåelva kraftverk i Bråtåelva i Søndre Land kommune. I post 1 i konsesjonsvilkårene ble det stilt krav til minstevannføring forbi inntaket i Bråtåelva på 100 l/s i mai og juni, 50 l/s i perioden 1. juli til 30. september og 20 l/s resten av året. Dette er en høy minstevannføring i sommersesongen i forhold til beregnet 5-persentilvannføring som er 11 l/s om sommeren. Hovedårsaken til at NVE fastsatte denne minstevannføringen var funn av to rødlistede lavararter i en bekkekløft med gammelskog langs elven. Vår vurdering var at fuktighet fra elven var med å opprettholde disse bestandene av lav.

Konsesjonæren har den 24.11.2008 påklaget konsesjonsvilkåret om minstevannføring ettersom de fuktighetskrevende lavartene nå er borte fra tiltaksområdet. De bemerker at det gikk et stort flomras i området i august 2007, hvor store deler av gammelskogen raste ut. En feltundersøkelse i området i høst, utført av den samme biologen som sto bak biologisk mangfold-rapporten som fulgte med konsesjonssøknaden, bekrefter at de dokumenterte funnene av hodeskoddelav og trådrag var borte som følge av raset. Som følge av dette ber de om at kravet til minstevannføring settes til 15 l/s hele året.

Høring

Klagen ble sendt til fylkesmannen i Oppland for en vurdering av om de nye naturfaglige forholdene gir grunnlag for å endre størrelsen på minstevannføringen. Fylkesmannen uttaler den 16.1.2009 at de

aktuelle lavartene på lang sikt vil kunne rekolonisere dersom det opprettholdes akseptable levestandarder i området. Fylkesmannen viser til biologens bemerkning om at det ikke kan utelukkes at artene fortsatt finnes på andre vokseplasser i bekkekløften, noe som vil øke muligheten for at de aktuelle artene kan reetablere seg raskere. På bakgrunn av dette mener fylkesmannen at det er riktig å opprettholde den minste vannføringen som er fastsatt i konsesjonen.

Om klage

En underinstans kan oppheve eller endre sitt vedtak dersom nye opplysninger gir grunnlag for det, jf. forvaltningsloven § 33, 2. ledd.

NVEs vurdering

NVE mente i sin behandling av konsesjonssøknaden at det mest sannsynlig var samspillet mellom de ulike faktorene av gammelskog, fuktige/skyggefulle bergvegger og vannføring i elven som til sammen opprettholdt livsbetingelsene til de aktuelle lavartene.

De dokumenterte funnene av de rødlistede lavartene trådrag og hodeskoddalav er bekreftet utgått fra området. I et 3-5 meter høyt belte langs elven er all vegetasjon i det aktuelle området forsvunnet som følge av flomraset. Dermed er gammelskogen, som var en viktig økologisk faktor for lavartene i området, også borte.

NVE mener at livsbetingelsene for lavartene er redusert i så stor grad at det vil være dårlige vilkår for reetablering av lavartene i området. Det vil ta lang tid før en revegetering i området vil få tilsvarende preg av gammelskog. NVE forholder seg til de faktiske funnene av botaniske verdier i vassdraget, og mener at det vil være urimelig å spekulere i hvorvidt det finnes andre tilsvarende forekomster på andre steder langs elven som kan føre til en hurtigere reetablering av de aktuelle lavartene. Vi anser derfor de verdifulle lavartene som tapt som følge av en naturlig hendelse.

Grunnlaget for fastsettelse av minste vannføring er derfor endret. Vi mener at det nå er hensyn til fisk og øvrig biologisk mangfold i og langs elven og andre allmenne hensyn som vil være avgjørende for krav til minste vannføring. I vårt vedtak ble den satt til 20 l/s fra oktober til april, og høyere fra mai til september grunnet hensynet til lavartene. 20 l/s tilsvarer 5-persentil vinterverdi. Alminnelig lavvannføring er 15 l/s. Av hensyn til å kunne opprettholde en viss fuktighet som på lang sikt kan bidra til at botaniske arter og kryptogamer kan etablere seg, og for øvrige allmenne interesser i og langs elven som kan bli berørt, mener NVE at med slipp av minste vannføring på 20 l/s vil virkningen for disse interessene være ivarettatt i tilstrekkelig grad.

Konklusjon

NVE mener at med en minste vannføring på 20 l/s hele året vil fordelene ved tiltaket være større enn skader og ulemper for allmenne interesser slik at kravet etter vannressursloven § 25 er oppfylt.

I medhold av forvaltningsloven § 33, 2. ledd endrer herved NVE sitt vedtak av 15.9.2008 når det gjelder krav til minste vannføring.

Vi legger ved ny konsesjon som erstatter konsesjonen av 15.9.2008 ved at kravet til minste vannføring i post 1 er endret. For øvrig er det ikke gjort endringer.

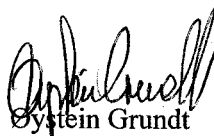
Klageadgang

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes inn til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Øystein Grundt
seksjonssjef

Vedlegg: Vassdragskonsesjon

Kopi m/vedlegg: Søndre Land kommune, Rådhuset, 2860 HOV
Fylkesmannen i Oppland, Serviceboks, 2626 LILLEHAMMER
Oppland Fylkeskommune, Serviceboks, 2626 LILLEHAMMER
Statens vegvesen - Region øst, Postboks 1010 Skurva, 2605 LILLEHAMMER
Forum for Natur og Friluftsliv - Oppland, Pb 368, 2602 LILLEHAMMER
Norges Jeger- og Fiskerforbund Oppland, Postboks 33, 2713 ROA
Ola Petter Nordraak, Korsruslinna 665, 2720 GRINDVOLL

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Vassdragskonsesjon

I medhold av lov av 24. november 2000, nr. 82 om vassdrag og grunnvann (vannressursloven) § 8, kgl. res. av 15. desember 2000 og fullmakt gitt av Olje- og energidepartementet 19. desember 2000 og 10. desember 2004

gis tillatelse til

bygging av Bråtåelva kraftverk

(erstatte konsesjon av 15.9.2008)

Meddelt: Lars Nordraak og Øivind Tandberg

Dato: **28 JAN 2009**

Varighet: Ubegrenset

Ref: NVE 200700618-18 kti/thse

Kommune: Søndre Land

Fylke: Oppland

Vassdrag: Bråtåelva

Vassdragnr.: 012.EC80

I medhold av lov av 24. november 2000, nr. 82 om vassdrag og grunnvann (vannressursloven) § 8, kgl. res. av 15. desember 2000 og fullmakt gitt av Olje- og energidepartementet 19. desember 2000 og 10. desember 2004, gir Norges vassdrags- og energidirektorat under henvisning til søknad av 23. mai 2006 og til vedlagt KTI-notat nr. 57/2008

Lars Nordraak og Øivind Tandberg

konsesjon til bygging av Bråtåelva kraftverk, Søndre Land kommune i Oppland på følgende vilkår:

1. Vannslipping.

Det skal slippes en minstevannføring forbi inntaket i Bråtåelva på 20 l/s hele året. Dersom tilsiget ved inntaket er mindre enn kravet til minstevannføring skal hele tilsiget slippes forbi inntaket. Kraftverket skal i slike tilfeller ikke være i drift.

Kraftverket skal kjøres så jevnt som mulig, med myke overganger. Typisk start/stopp-kjøring skal ikke forekomme.

2. Bortfall av konsesjon

Konsesjonen faller bort hvis ikke arbeidet er satt i gang senest fem år fra konsesjonens dato og fullføres innen ytterligere fem år jf. vannressursloven § 19 og vassdragsreguleringsloven § 12 nr. 1 tredje ledd. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) kan forlenge fristen med inntil fem nye år. I fristene regnes ikke den tid som på grunn av særlige forhold (vis major), streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

3. Konsesjonærs ansvar ved anlegg/drift m.v.

Konsesjonæren plikter å påse at han selv, hans kontraktører og andre som har med anleggsarbeidet og kraftverksdriften å gjøre, unngår ødeleggelse av naturforekomster, landskapsområder, fornminner m.v., når dette er ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart. Dersom slike ødeleggelser ikke kan unngås, skal rette myndigheter underrettes i god tid på forhånd.

4. Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Godkjenning av planer og tilsyn med utførelse og senere vedlikehold og drift av anlegg og tiltak som omfattes av denne post er tillagt NVE. Utgiftene forbundet med dette dekkes av konsesjonæren.

Konsesjonæren plikter å legge fram for NVE detaljerte planer med nødvendige opplysninger, beregninger og kostnadsoverslag for reguleringsanleggene. Arbeidet kan ikke settes i gang før planene er godkjent. Anleggene skal utføres solid, minst mulig skjemmende og skal til enhver tid holdes i full driftsmessig stand.

Konsesjonæren plikter å planlegge, utføre og vedlikeholde hoved- og hjelpeanlegg slik at det økologiske og landskapsarkitektoniske resultat blir best mulig.

Kommunen skal ha anledning til å uttale seg om planene for anleggsveger, massetak og plassering av overskuddsmasser.

Konsesjonæren plikter å skaffe seg varig råderett over tipper og andre områder som trenges for å gjennomføre pålegg som blir gitt i forbindelse med denne post.

Konsesjonæren plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg eller del av anlegg er satt i drift.

Hjelpeanlegg kan pålegges planlagt slik at de senere blir til varig nytte for allmennheten dersom det kan skje uten uforholdsmessig utgift eller ulempe for anlegget.

Ansvar for hjelpeanlegg kan ikke overdras til andre uten NVEs samtykke.

NVE kan gi pålegg om nærmere gjennomføring av plikter i henhold til denne posten.

5. Naturforvaltning

I

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av fylkesmannen

- a. å sørge for at forholdene i **Bråtåelva** er slik at de stedege fiskestammene i størst mulig grad opprettholder naturlig reproduksjon og produksjon og at de naturlige livsbetingelsene for fisk og øvrige naturlig forekommende plante- og dyrepopulasjoner forringes minst mulig,
- b. å kompensere for skader på den naturlige rekruttering av fiskestammene ved tiltak,
- c. å sørge for at fiskens vandringsmuligheter i vassdraget opprettholdes og at overføringer utformes slik at tap av fisk reduseres,
- d. å sørge for at fiskemulighetene i størst mulig grad opprettholdes.

II

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av fylkesmannen å sørge for at forholdene for plante- og dyrelivet i området som direkte eller indirekte berøres av utbyggingen forringes minst mulig og om nødvendig utføre kompenserende tiltak.

III

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av fylkesmannen å sørge for at friluftslivets bruks- og opplevelsesverdier i området som berøres direkte eller indirekte av anleggsarbeid og ev. regulering tas vare på i størst mulig grad. Om nødvendig må det utføres kompenserende tiltak og tilretteleggingstiltak.

IV

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av fylkesmannen å bekoste naturvitenskapelige undersøkelser samt friluftslivsundersøkelser i de områdene som berøres av utbyggingen. Dette kan være arkiveringsundersøkelser. Konsesjonæren kan også tilpliktes å delta i fellesfinansiering av større undersøkelser som omfatter områdene som direkte eller indirekte berøres av utbyggingen.

V

Alle utgifter forbundet med kontroll og tilsyn med overholdelsen av ovenstående vilkår eller pålegg gitt med hjemmel i disse vilkår, dekkes av konsesjonæren.

6. Automatisk fredete kulturminner

Konsesjonæren plikter i god tid før anleggsstart å undersøke om tiltaket berører automatisk fredede kulturminner etter lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 9. Viser det seg at tiltaket kan være egnet til å skade, ødelegge, flytte, forandre, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredede kulturminner, plikter konsesjonæren å søke om dispensasjon fra den automatiske fredningen etter kulturminneloven § 8 første ledd, jf. §§ 3 og 4.

Viser det seg i anleggs- eller driftsfasen at tiltaket kan være egnet til å skade, ødelegge, flytte, forandre, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredete kulturminner som hittil ikke har vært kjent, skal melding om dette sendes fylkeskommunens kulturminneforvaltning med det samme og arbeidet stanses i den utstrekning tiltaket kan berøre kulturminnet, jf. lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 8 annet ledd, jf. §§ 3 og 4.

7. Ferdsel m.v.

Konsesjonæren plikter å erstatte utgifter til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvis disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede, samt erstatningens størrelse ved skjønn på konsesjonærens bekostning. Anleggsveien skal være stengt for allmenn ferdsel, om ikke annet bestemmes av NVE.

Konsesjonæren plikter i nødvendig utstrekning å legge om turiststier og klopper som er i jevnlig bruk og som vil bli neddemmet eller på annen måte ødelagt/utligningsgelige.

8. Terskler m.v.

I de deler av vassdragene hvor inngrepene medfører vesentlige endringer i vannføring eller vannstand, kan NVE pålegge konsesjonæren å bygge terskler, foreta biotopjusterende tiltak, elvekorreksjoner, opprenskinger m.v. for å redusere skadevirkninger.

Dersom inngrepene forårsaker erosjonsskader, fare for ras eller oversvømmelse, eller øker sannsynligheten for at slike skader vil inntreffe, kan NVE pålegge konsesjonæren å bekoste sikringsarbeider eller delta med en del av utgiftene forbundet med dette.

Arbeidene skal påbegynnes straks detaljene er fastlagt og må gjennomføres så snart som mulig.

Terskelpålegget vil bygge på en samlet plan som ivaretar både private og allmenne interesser i vassdraget. Utarbeidelse av pålegget samt tilsyn med utførelse og senere vedlikehold er tillagt NVE. Utgiftene forbundet med tilsynet dekkes av konsesjonæren.

9. Hydrologiske observasjoner, kart m.v.

Konsesjonæren skal etter nærmere bestemmelse av NVE utføre de hydrologiske observasjoner som er nødvendige for å ivareta det offentliges interesser og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anleggene, skal sendes Statens kartverk med opplysning om hvordan målingene er utført.

10. Etterundersøkelser

Konsesjonæren kan pålegges å utføre og bekoste etterundersøkelser av regulerings virkninger for berørte interesser. Undersøkelserapportene med tilhørende materiale skal stilles til rådighet for det offentlige. NVE kan treffe nærmere bestemmelser om hvilke undersøkelser som skal foretas og hvem som skal utføre dem.

11. Luftovermetning

Konsesjonæren plikter i samråd med NVE å utforme anlegget slik at mulighetene for luftovermetning i magasiner, åpne vannveger og i avløp til elv, vann eller sjø blir minst mulig. Skulle det likevel vise seg ved anleggets senere drift at luftovermetning forekommer i skadelig omfang, kan konsesjonæren etter

nærmere bestemmelse av NVE bli pålagt å bekoste tiltak for å forhindre eller redusere problemene, herunder forsøk med hel eller delvis avstengning av anlegget for å lokalisere årsaken.

12. Varslingsplikt

Konsesjonæren plikter å informere NVE om navne- og/eller adresseendringer. Ved eventuell overdragelse av anlegget, skal NVE godkjenne overdragelsen i forkant.

13. Kontroll med overholdelsen av vilkårene

Konsesjonæren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av Olje- og energidepartementet til kontroll med overholdelsen av de oppstilte vilkår. Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av konsesjonæren etter nærmere regler som fastsettes av Olje- og energidepartementet.

For å sikre at vedtak i medhold av vannressursloven blir gjennomført, kan den ansvarlige pålegges tvangsmulkt til staten, jf. vannressursloven § 60. Pålegg om mulkt er tvangsgrunnlag for utlegg. Når et rettsstridig forhold er konstatert kan det gis pålegg om retting og om nødvendig pålegges stans i pågående virksomhet, jf. vannressursloven § 59.

Overskrides konsesjon eller konsesjonsvilkårene eller pålegg fastsatt med hjemmel i vannressursloven kan dette straffes med bøter eller fengsel inntil tre måneder, jf. vannressursloven § 63 første ledd bokstav c.

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Øystein Grundt
seksjonssjef